

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU
Yhdessä enemmän

Lasten Kivinokka - toimintamalli sidosryhmien aktivointiin

Sandberg, Sofia

2017 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Lasten Kivinokka - toimintamalli sidosryhmien aktivointiin

Sofia Sandberg
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2017

Sofia Sandberg

Lasten Kivinokka - toimintamalli sidosryhmien aktivointiin

Vuosi 2017 Sivumäärä 39

Tutkimuksen tavoitteena oli luoda toimintamalli miten aktivoida sopivia sidosryhmiä, joiden avulla lapset voisivat hyödyntää Kivinokan aluetta nykyistä paremmin. Tutkimuksessa selvitetiin mitä lapset tarvitsevat, miten sidosryhmiä on mahdollista aktivoida, ja millä reunaehdoilla nämä pääkohdat voidaan toteuttaa. Toimeksiantajana tutkimuksessa toimi Kivinokkalaiset ry:n Saaritoimikuntaa edustava varapuheenjohtaja Soile Rusanen. Rusasella on kesämaja Kivinokassa ja hän toimii aktiivisena Saaritoimikunnan jäsenenä.

Tämän tutkimuksen teoreettinen viitekehys muodostettiin määrittämällä vapaaehtoistyön ja -toiminnan käsitteet, hyödyntämällä opetussuunnitelmaa pedagogisen näkökulman käsitteistä, ja lopuksi keräämällä aineisto, jolla sidosryhmiä voisi aktivoida. Menetelminä laadullisessa tutkimuksessa käytettiin haastattelua ja Net Scouting -menetelmää. Haastateltavaksi valitut henkilöt toimivat lasten tai nuorten kanssa päivittäin, joko perhetilanteensa tai työnsä puolesta.

Tutkimustuloksissa nousi esiin tiedottamisen ja verkostoitumisen merkittävyys. Sidoryhmien tavoittaminen ja sitouttaminen Kivinokkaan ei välttämättä vaadi digitaalisessa ympäristössä toimiessa suuria aikaresursseja. Koska Saaritoimikunta toimii vapaaehtoistyön sekä hyvin pienen budjetin voimin, on olennaista, että kommunikaatio ja verkostoituminen on helppoa ja käytännönläheistä. Kivinokan palveluiden tiedottamisen terävöittäminen ja kohdentaminen tiettyihin kriittisiin kokonaisuuksiin nousi keskeiseen rooliin tuloksia tarkastellessa: eritoten lasten kanssa liikkua muun muassa ruokahuolto pitää olla suunniteltu ja järjestettävissä.

Johtopäätöksenä Kivinokan alueella on potentiaalia luoda nykyistä vielä aktiivisempi kävijäverkosto. Sidoryhmien tavoittamiseen on useita erilaisia kommunikaatiokanavia, joita voidaan hoitaa esimerkiksi kotisohvalta käsin. Lapsia ja nuoria voidaan houkuttaa myös mobiilisovelluksia hyödyntäen, kuten Pokémon ja Geokätkeily. Tieto Kivinokan palveluista tulisi tulosten valossa olla niin sanotusti yksien kansien alla, eli selkeä ja kattava tietopaketti mitä palveluita Kivinokan alueella on ja mitä rajoituksia vuodenaikoihin tai palveluiden käyttöön liittyy.

Sofia Sandberg

Children's Kivinokka - a procedure to activate the shareholders

Year	2017	Pages	39
------	------	-------	----

The goal of this study was to create a procedure to activate shareholders involved with children to benefit the area of Kivinokka. The research consisted of an analysis of what the children need, how to activate the shareholders and the kinds of preconditions that are required to meet these objectives. The research was commissioned by Soile Rusanen, who is an active member of Kivinokkalaiset ry and also a vice-chairperson of Saaritoimikunta. Rusanen has a summer cottage at Kivinokka.

The theoretical framework in this study consisted of an analysis of the shareholders, a discussion of how to define volunteering, and a pedagogic view based on the 2016 curriculum. The research methods that were used in the study were interview and Net Scouting. The interviewed persons were all either working with children or had their own family.

The key observation from the results of the interviews was the importance of informing and networking. In a digital environment it is possible to reach the shareholders without significant resources. Because Saaritoimikunta is functioning with a small budget, it is essential that communicating and informing are cost effective. The study highlighted how important it is to communicate how the services in Kivinokka are organized: for example, when having a school trip with children, the food maintenance is crucial.

In conclusion, Kivinokka has a potential to activate their visitor network better. There are multiple ways to reach the shareholders, and some of these communication tools are easy and convenient to use. Mobile applications, such as Pokémon and Geokätkeily, could also be used to persuade children to visit Kivinokka. In addition, the information about Kivinokka should be accessible from one electronic resource location with extensive information provided, including seasonal limitations regarding the services.

Keywords: Shareholders, Activate, Children, Volunteering

Sisällys

1	Johdanto.....	6
1.1	Tutkimuksen tausta ja lähtötilanne	6
1.2	Tutkimuksen tavoite ja aiheen rajaus	8
1.3	Tutkimuskysymykset	9
1.4	Business Model Canvas	10
2	Kivinokka ulkoilu- ja virkistäytymisalueena	13
2.1	Kivinokkalaiset ry, Saaritoimikunta ja Kivinokka kaikille -liike.....	14
2.2	Taloudellinen tilanne ja budjetti	15
3	Tutkimuksen tietopohja.....	16
3.1	Sidosryhmien aktivointi ja verkostoituminen	16
3.2	Vapaaehtoistyö ja -toiminta	17
3.3	Opetussuunnitelma 2016	19
4	Tutkimuksen aineisto ja toteuttaminen.....	21
4.1	Haastattelu	21
4.1.1	Haastateltavat	22
4.1.2	Toteutus ja analysointi	23
4.2	Net Scouting	23
5	Tutkimuksen tulokset.....	24
5.1	Haastattelun tulokset	24
5.1.1	Palvelut, tapahtumat ja aktiviteetit.....	25
5.1.2	Aktiiviset sidosryhmät ja vapaaehtoistyö	25
5.2	Net Scouting -menetelmän tulokset	26
6	Yhteenveto ja johtopäätökset	27
6.1	Business Model Canvas ja lopputulokset	28
6.2	Toimintamalli.....	30
6.3	Jatkotoimenpiteet	32
	Lähteet	33
	Kuviot	35
	Taulukot	36
	Liitteet.....	37

1 Johdanto

Kivinokan alue kutsuu kävijöitä vauvasta vaariin ja ihastuttaa kauniilla luonnollaan sekä mielenkiintoisilla aktiviteeteillaan. Kivinokan alueella on pitkä historia virkistysalueena toimimisena ja nykyään alueella on sekä yksityishenkilöiden omistamia kesämajoja että yleiseen käyttöön tarkoitettuja luonto- ja virkistäytymisaktiviteetteja. Kivinokan historia kaupunkilaisten virkistäytymisalueena on saanut alkunsa jo 1930-luvulla. Aluksi Kivinokka oli retkeily- ja telttailualue, kunnes alueelle alettiin vähitellen rakentaa ensin väliaikaisia ja myöhemmin myös pysyviä kesämajoja. (Anttila, Mäki & Laitinen 2011, 27.) Alun perin Kivinokan kesämaja-alue toimi työväestön virkistyspaikkana, sillä työväenyhdistykset halusivat parantaa kaupunkityöväestön oloja tarjoamalla muun muassa vuokraamiaan Vanhankaupunginlahden rantoja leiripaikoiksi (Kaupunkisuunnitteluvirasto 2013).

Kivinokkalaiset ry ja Saaritoimikunta pyörittää ja organisoii Kivinokan toimintaa palvelleen Kivinokkaiset ry:n aluetta sekä sen kesämajalaisia. Saaritoimikunta toimii vapaaehtoisvoimin ja valvoo yleisesti alueen käyttöä. Kivinokassa järjestetään erilaisia aktiviteetteja ja tapahtumia sekä Saaritoimikunnan että muiden tahojen toimesta. Kivinokkaan olisi mahdollista houkutella hallitusti lisää kävijöitä, jotta alue pysyisi ympärivuotisesti vireänä vuodenajasta huolimatta. Eritoten hiljaisempina vuodenaikoina kävijät aktivoivat aluetta, sillä esimerkiksi talvisaikaan kesämajalaisia käy alueella vähemmän kuin kesäaikaan.

Tässä tutkimuksessa keskitytään siihen, miten aktivoida lapsia ja sidosryhmiä vierailemaan Kivinokassa. Tavoitteena on tutkia miten sitouttaa ja inspiroida lapsia sekä sidosryhmiä valitsemaan Kivinokka esimerkiksi retkikohteeksi. Alueena Kivinokka toimii hyvin luonnon tapahtumien näyttämönä, jota lapset voivat hyödyntää sekä oppimisympäristönä että vapaa-aikana. Tutkimuksessa kuvatussa toimintamallissa on pyritty huomioimaan tutkimukselle asetetut vaatimukset ja mahdolliset rajoitukset.

1.1 Tutkimuksen tausta ja lähtötilanne

Vanhankaupunginlahdella Kulosaaren ja Herttoniemen kupeessa sijaitseva kaikille avoin Kivinokka on viihtyisä Helsingin kaupungin omistuksessa oleva monipuolinen virkistysalue (Kuvio 1). Kivinokka ulkoilu- ja vapaa-ajanviettoalueena pitää sisällään muun muassa kesämaja-alueen, siirtolapuutarhan, uimarantoja, kesäkahvilan sekä luontopolkuja ja aarnimetsää. Kivinokan alueella viettää aikaansa sekä kesämajalaiset että muut kävijät, eikä kesämajatoiminta ole rajoitteena alueen muulle virkistyskäytölle. Erityisesti kesäaikaan Kivinokassa järjestetään useita erilaisia tapahtumia. (Anttila ym. 2011, 27-29.) Helsingin kaupungilta vuokrattu Kivinokan kesämaja-alue on jaettu kolmeen osaan ja alue kokonaisuudessaan pitää sisällään yhteensä noin 600 pientä kesämajaa. Suurin alueista on Kivinokkalaiset ry:n alue, jossa on lähes

400 kesämajaa. Pienemmät alueet kuuluvat urheiluseura Ponnistukselle ja Julkisten ja hyvinvointialojen liitolle eli JHL:lle. Tässä tutkimuksessa keskitytään Kivinokkalaiset ry:n alueeseen sekä toimintaan. Kivinokkalaiset ry:tä edustaa Saaritoimikunta, joka toimii myös yhdistyksen hallituksena. (Kivinokkalaiset ry.)

Toimeksiantajana tutkimuksessa toimii Kivinokkalaiset ry:n Saaritoimikunnan varapuheenjohtaja Soile Rusanen. Rusasella on Kivinokkalaiset ry:n alueella oma kesämaja ja hän on toiminut vapaaehtoisena Saaritoimikunnassa useiden vuosien ajan. Rusanen on ollut osallisena myös Kivinokka kaikille -liikkeessä, joka koostuu sekä Kivinokkalaiset ry:n että JHL:n alueen jäsenistä. Kivinokkaa alueena halutaan aktivoida sekä houkutella lisää kävijöitä kaikkina vuodenaikana huomioiden kuitenkin Kivinokan ainutlaatuinen luonto ja sen haavoittuvaisuus. Rusanen kertoo, että Saaritoimikunnan vapaaehtoiset ovat olleet työllistettyjä ja heillä voisi olla tarve saada mahdollisesti lisää vastuunjakajia ja resursseja vapaaehtoistyöhön. Saaritoimikunnan rooli ja vastuu on toimia päättävänä sekä ohjeistavana tahona, ja tämän hetkiset vapaaehtoiset tekijät koostuvat lähinnä Saaritoimikunnan jäsenistä. Toisaalta voisi olla hyödyllistä, että tekijöitä saataisiin myös Saaritoimikunnan ulkopuolelta, jolloin näkemys olisi laajempi ja tekijöitä useampi. Tekemiseen kaivataan rakenteiden järkevöittämistä ja organisoinnin tehostamista, jolloin informaatio tapahtumista sekä aktiviteeteista tavoitaisi helposti kohdeyleisön, kuten päiväkodit ja koulut.

Tässä tutkimuksessa tarkastellaan eritoten miten Saaritoimikunta voisi halutessaan aktivoida eri sidosryhmiä. Tutkimuksessa on tarkoitus kartuttaa lapsien, perheiden, koulujen ja päiväkotien tarpeita Kivinokan alueen suhteen ja millä reunaehdoilla aktivointi sekä tarpeet voidaan täyttää. Tutkimuksen toimintamallissa otetaan huomioon myös, että Saaritoimikunta toimii vapaaehtoistyövoimin hyvin rajallisen budjetin puitteissa. Kivinokkalaiset ry:n alueella järjestetään useita lapsille ja perheille suunnattuja tapahtumia ja siellä vierailee ympäri vuoden perheitä, koululaisia ja päiväkotilapsia. Haasteena kuitenkin on se, että miten järjestää yhtenäinen tapa toimia ja tiedottaa muun muassa päiväkoteja ja kouluja Kivinokan tapahtumista sekä alueen tuomista mahdollisuuksista, kuten opiskelun tukemisessa.

TERVETULOA KIVINOKKAAN

Kuvio 1: Kivinkkan kartta (Visit Kivinkka)

1.2 Tutkimuksen tavoite ja aiheen rajaus

Tutkimuksen aihe on rajattu lapsiin ja heihin liittyviin sidosryhmiin, lapsille suunnattuihin aktiviteetteihin ja toimintaan liittyvään vapaaehtoistyöhön. Aihe on rajattu eritoten juuri lapsiin siitä syystä, että Kivinkkan alueen läheisyydessä on useita päiväkotia ja kouluja, ja kesämajoissa viettää aikaansa perheitä. Lisäksi alueella vierailee muita lapsia ja perheitä, sekä koululaisia ja päiväkotilapsia. Lapset eivät välttämättä vaadi monimutkaisia aktiviteetteja ja jo pelkkä luonnossa liikkuminen saattaa olla tarpeeksi viihdyttävää sekä opettavaista lapselle. Kivinkka alueena tarjoaa monipuolisen ympäristön erilaisille lapsille suunnatuille tapahtumille ja aktiviteeteille vuodenajasta riippumatta.

Tutkimuksen pääasiallisena tavoitteena on kehittää toimintamalli, jota hyödyntämällä voidaan aktivoita lapsia, sidosryhmiä, vapaaehtoisia ja Kivinkkaa alueena. Toimintamallissa huomioidaan Saaritoimikunnan asema ja käytännönläheinen vapaaehtoistyöntekijöiden voimin suunniteltu toteutus. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää minkälaisia aktiviteetteja lapsille on jo tarjolla ja mitä lapset tarvitsevat, mikä motivoi vapaaehtoisia osallistumaan vapaaehtoistoimintaan sekä mitä reunaehtoja vaaditaan, jotta nämä edellä mainitut kohdat täytty-

vät. Toimintamalli edellyttää formaatin missä ja miten toimitaan, ketkä osallistuvat vapaaehtoistyöhön ja miten tehokkaimmin ilman mittavia henkilö- sekä aikaresursseja toiminta saadaan yhtenäistettyä ja organisoitua.

Kivinokassa järjestetään tapahtumia ja aktiviteetteja ympäri vuoden, mutta pääsääntöisesti ne ovat keskittyneet kesäaikaan. Osa tapahtumista ja aktiviteeteista on suunnattu suoraan lapsille ja perheille. Saaritoimikunta tekee päätökset isompien tapahtumien järjestämisestä, järjestyksenvalvonnasta sekä rahoitusavustusten hakemisesta Helsingin kaupungilta. Rusasen kertoo, että osa tapahtumista on paisunut kävijämääriltään niin suureksi, että on jouduttu pohtimaan miten toimia, kun joihinkin tapahtumiin osallistuu niin paljon kävijöitä. Hän toivoo, että Kivinokan käyttö olisi hallittua ja tarkoituksenmukaista. Suosittuja tapahtumia ovat olleet esimerkiksi Kino Kivinokka ja Kivinokan juhannusjuhla. Liian suuret kävijämäärät saattavat vahingoittaa osittain haurasta Kivinokan luontoa ja aiheuttaa haasteita muun muassa saniteettitilojen sekä roskahuollon käytössä. Tasapainon löytäminen kävijöiden ja alueen kapasiteetin välillä voi olla haastavaa saavuttaa, ja tämä seikka on tutkimuksessa huomioitava.

Pääasiallinen asiakas, joka tulisi tavoittaa, on lapsen aktiviteeteista huolehtiva vastuuikäinen. Jotta tavoitettaisiin mahdollisimman moni avainhenkilö eli vastuuikäinen, tulee tiedottamisessa hyödyntää eri kanavia, jotta jokainen halukas voisi valita sopivan aktiviteetin lapselleen tai perheelleen. Kesämajalaisille suunnattu tiedottaminen on aktiivista ja muille tiedotetaan uutisista ja tapahtumista Saaritoimikunnan toimesta muun muassa Kivinokka kaikille-verkkosivun sekä Kivinokka -Facebook sivujen välityksellä. Saaritoimikunta tiedottaa heidän itsensä järjestämistä aktiviteeteista, kun taas kaikille avoin tiedottamiskanava on muun muassa Facebookissa toimiva Kivinokka lapsiperheet -ryhmä. Ryhmään voi liittyä kuka vain ja ryhmän jäsenet voivat tiedottaa tapahtumista tai hakea esimerkiksi leikkikaveria lapsilleen.

1.3 Tutkimuskysymykset

”Miten aktivoida sidosryhmiä?”

Sidosryhmien aktivoimisessa paneudutaan erilaisiin keinoihin miten saadaan esimerkiksi vastuuikäiset ja koulut sekä päiväkodit aktivoitumaan Kivinokassa vierailuun ja oleiluun. Kivinokan tulee esittäytyä mielenkiintoisena, helposti lähestyttävänä ja lapsiystävällisenä ympäristönä, jossa on tapahtumia ja aktiviteetteja ja joka motivoi sekä innostaa lapsia ja perheitä vierailemaan alueella. Kun Kivinokka koetaan turvalliseksi ympäristöksi lapsille, jossa ei tarvitse pelätä autoja ja lapset voivat liikkua vapaasti, on alue myös muun muassa helppo retkikohde. (Anttila ym. 2011, 135.) Sidosryhmien tulee olla motivoituneita panostamaan aikaansa Kivinokassa vierailuun. Huomioitavaa on, miten sidosryhmät tulevat tietoisiksi Kivinokan alueesta tai minkälaisia aktiviteetteja alueella on tarjota.

”Mitä lapset tarvitsevat?”

Tutkimuskysymyksessä ”Mitä lapset tarvitsevat?” tarkastellaan minkälaisia aktiviteetteja ja ajanvietettä lapset tarvitsevat viihtyäksensä Kivinokassa. Kivinokan alueella on useita aktiviteettimahdollisuuksia lapsille ja koko perheille, ja alueella järjestetään myös eritoten perheen pienimmille tarkoitettuja tapahtumia. Kivinokassa on Rusasen mukaan järjestetty vapaaehtoisvoimin pääsiäis-, joulun- ja juhannustapahtumia, kirpputoreja, luontopolkuja, lepakoretkiä ja monia muita aktiviteetteja. Lapset ja nuoret iästään ja tapahtumasta riippuen vaativat seurakseen vastuuikäisen, joka voi olla esimerkiksi vanhempi tai opettaja. Kivinokkaan meneminen voi myös vaatia vastuuikäisen panosta, ellei lapsi pääse itsenäisesti liikkumaan pyörällä, kävellen tai julkisilla kulkuvälineillä. Aktiviteettien ei välttämättä tarvitse olla monimutkaisia tai taloudellista panosta vaativia, vaan esimerkiksi luonnon ja ympäristön luomat puitteet voivat riittää Kivinokassa viihtymiseksi. Kahvila, ranta ja tapahtumat lisäävät Kivinokan vetovoimaa. Alueen turvallisuus ja toimivuus, kuten liikkuminen, korostuu eritoten lapsia huomioitaessa.

”Minkälaisilla reunaehdoilla tarve ja aktivoiminen täyttyvät?”

Tutkimuksen tavoitteet täyttyvät asetetuilla reunaehdoilla, joita ovat esimerkiksi tiedotus ja palvelut. Tiedotus ja tiedonsaanti Kivinokkaan sekä alueen tapahtumiin ja aktiviteetteihin liittyen tulee olla ajantasaista ja helposti saatavilla. Sidosryhmät sekä lapset itse voivat hankkia tietoa alueesta ja aktiviteeteista muun muassa internetiä ja mobiilisovelluksia hyödyntäen, tai omien verkostojensa kautta. Tiedon oletetaan löytyvän heti erilaisia digitaalisia kanavia käyttäen, joten yhtenäinen tiedotus edesauttaa verkostojen luomista ja Kivinokasta tietoisuuden lisäämistä. Tapahtumien ja aktiviteettien kirjo takaa sen, että Kivinokan alue tarjoaa eri-ikäisille ja erilaisia tarpeita omaaville lapsille ja nuorille viihtyttävää sekä opettavaista tekemistä. Kun alueen puitteet ja ylläpito toimivat, tietää alueella vierailija mitä odottaa ja mihin varautua. Kahvilan aukioloajat ja tarjonta, wc-tilojen käyttö ja monipuoliset aktiviteetit sekä kulkuyhteydet ja liikkumismahdollisuudet ovat merkittäviä seikkoja sidosryhmien sekä lasten vierailua Kivinokassa ajatellen.

1.4 Business Model Canvas

Tutkimuksen yhteenvedossa käytetään apuna liiketoimintamallityökalua Business Model Canvasia. Mallia käytetään, kun halutaan konseptoida palvelu lopullisesti ja saatetaan se käyttöön (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 75-76). Business Model Canvas (BMC) on työkalu, jota käytetään tässä tutkimuksessa ihan uuden mallin, toimintamallin, innovointiin. BMC -mallin perusajatuksena on muotoilla yhdelle arkille liiketoimintamalli, joka muodostuu yhdeksästä palikasta: kolme vasenta palikkaa keskittyy sisäisiin toimintoihin ja tehokkuuteen,

kolme palikkaa oikealla keskittyy toimintaan asiakkaan kanssa ja arvoon, keskellä on arvolupaus-palikka sekä alaosassa on esitetty kustannusrakenne- ja tulovirta -palikat. BMC -mallin perustehtävänä on kuvata ja perustella miten toimija välittää asiakkaalle arvoa sekä mitä toimija tuottaa. (Ojasalo ym. 2014, 182-185.) Tutkimuksessa on tehty BMC -mallin mukaisesti suunnitelma, jossa toimijana on Kivinokkalaiset ry ja asiakkaana lapsi sekä sidosryhmät. BMC -mallissa otetaan huomioon mallin ohjaamat määritelmät ja painoarvot. Tutkimuksen yhteenvedossa toimijan ja asiakkaan näkökannat on huomioitu ja kirjattu selkeästi tutkimuksen tulokset huomioiden, niin että BMC toimii toimintamallin tukena. Kuviossa 2 toimijan näkökanta on kirjattu sinisellä värillä ja asiakkaan taas vihreällä värillä. Kuviossa on kirjattuna alkuasetelmat, josta tutkimuksen edetessä aletaan rakentamaan tutkimustulosten perusteella toimintamallia.

The Business Model Canvas - Muokattu Osterwalderin & Pigneurin (2010) Business Model Canvas-mallista FSA:n Palveluliikka-teemaryhmässä vuoden 2013 aikana
 TOIMIIJA: **Kivinokkaiset ry** ASIAKAS: **Lapsi ja sidosryhmät**

<p>7. Keskeiset kumppanit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ketkä ja mitkä tahot ovat Kivinokkaiset ry:n keskeisin kumppaneita? - Miten jäsenellä lapsen ja sidosryhmien keskeiset kumppanit? 	<p>6. Keskeiset resurssit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitkä ovat keskeiset resurssit ja miten toimia? - Miten lapsi ja sidosryhmät toimivat ja mihin tulisi keskittyä? <p>8. Resurssien ja sidosryhmien aktivointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä tarvitaan sidosryhmien aktivointiin? - Miten huolehtia aktiivisuudesta? 	<p>2. Käytännön arvolutaus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä Kivinokka on käytännössä, kuten mm. sijainti, ilmainen alue? - Mitä Kivinokka tarjoaa käytännössä lapsille ja nuorille, kuten mm. opiskeluympäristö? 	<p>3. Arvolutauksen lunastus ja arvolutauksen luonti yhdessä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minkälaisia arvolutauksia annetaan ja millä tavalla arvoa luodaan yhdessä? - Minkälaisia arvolutauksia annetaan ja millä tavalla arvoa luodaan yhdessä? <p>4. Vuorovaikutus ja palveluprosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minkälainen vuorovaikutus olisi toimivaa ja miten tavoittaa asiakkaat? - Miten lapsi ja eritoten sidosryhmät olisi tavoitettavissa? 	<p>1. Asiakkaan maailma ja unelma arvosta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minkälainen Kivinokkaiset ry:n maailma ja arvomaailma on? - Minkälainen on lapsen ja sidosryhmien maailma ja arvomaailma?
<p>9. Kustannusrakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minkälainen Kivinokkaiset ry:n kustannusrakenne on? - Minkälaisia kustannuksia menee lasta ja sidosryhmiä ajatellen? 		<p>5. Tulovirta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mitä Kivinokkaiset ry saa? - Mitä Kivinokassa vierailu antaa lapselle ja sidosryhmille? 		

Kuvio 2: Business Model Canvas, alkuasetelmat (Osterwalder & Pigneur 2010)

2 Kivinokka ulkoilu- ja virkistätymisalueena

Kivinokka, kuten kuviossa 3 on kiteytetty, on alueena monipuolinen ja ainutlaatuinen sekä sijaintinsa että ympäristönsä ansiosta. Kivinokassa pääsee pakoon kaupungin vilskettä ja siellä on mahdollista ulkoilla, bongata eri lintu- ja muita eläinlajeja, tai osallistua erilaisiin aktiviteetteihin. Kolmen eri toimijan alueeseen jaettu Kivinokka pitää sisällään Herttoniemen siirtolapuutarhan sekä Kulosaaren kartanon ja Kartanon venekerhon. (Kivinokkalaiset ry.) Kivinokassa on kaksi uimarantaa, kesäteatteri, kahvila, viljelypalstoja, venesatama, luontopolku ja lintulava. Kivinokan alueen koillisosa on rakentamaton metsä- ja kallioaluetta, jossa on aarnimetsää sekä tervaleppälehto, ja jossa kulkee opastettu luontopolku. Luontopolku on muutaman sadan metrin pituinen ja luontopolkua ympäröivä alue on merkittävä lepakko- paikka. Lepakot ovatkin yksi Kivinokan vetonauloista ja alueelle järjestetään kesäisin useita lepakkoretkiä. (Kivinokkalaiset ry.)

Kivinokkaan pääsee helposti julkisilla kulkuvälineillä, polkupyörällä, kävellen, autolla, sekä soutu- tai pienellä perämoottoriveneellä. Herttoniemen ja Kulosaaren metroasemilta on Kivinokkaan noin 10-15 minuutin kävelymatka. Kivinokkaan pääsee myös autolla helposti ja Kivinokassa on varattu parkkipaikka autoilijoille. Useat saapuvat Kivinokkaan polkupyörällä, sillä pyörällä ja kävellen pääsee liikkumaan alueella vapaammin kuin esimerkiksi autolla. (Kivinokkalaiset ry.)

Kuvio 3: Kivinokka ulkoilu- ja virkistätymisalueena

2.1 Kivinokkalaiset ry, Saaritoimikunta ja Kivinokka kaikille -liike

Kivinokkalaiset ry:tä edustaa Saaritoimikunta, joka koostuu useasta eri vapaaehtoisesta tekijästä. Saaritoimikuntaan kuuluu muun muassa puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajan lisäksi eri aihealueista vastaavia henkilöitä. Kivinokkalaiset ry:n alueelle on kesäisin Helsingin kaupungin toimesta palkattu kesätyöntekijä, joka vastaa tietyistä yleisistä tehtävistä alueella. Saaritoimikunnan yhteystiedot sekä vapaaehtoisten tekijöiden vastuualueet löytyvät Kivinokkalaiset ry:n verkkosivuilta. (Kivinokkalaiset ry.)

Näiden lisäksi alueen käyttöä pyrkii edistämään Kivinokka kaikille -liike. Rusanen kertoo, että Kivinokka kaikille -liikkeeseen kuuluu Saaritoimikunnan sekä JHL:n Helsingin yhteisjärjestö ry:n jäseniä. Kivinokka kaikille -kansalaisliikkeen tarkoitus on ylläpitää ja kehittää Kivinokan toimintaa niin että alue pysyy virkeänä, siistinä ja houkuttelevana vierailukohteena. Tällöin Helsingin kaupungilla ei olisi perusteita muuttaa Kivinokan nykyistä kaavoitusta.

Saaritoimikunta tekee Rusasen mukaan yhteistyötä muun muassa Helsingin rakennus- ja liikuntaviraston kanssa. Näiden toimijoiden kautta käsitellään ja toteutetaan eri aihealueisiin liittyviä puutteita ja kehitysehdotuksia. Helsingin kaupunki hallinnoi aluetta ja on asettanut rajoitteita alueen käyttöön sen luonteen - esimerkiksi luonnon - takia. Alueella elävä lepakkokanta rajoittaa esimerkiksi valaistuksen käyttöä, jolloin eritoten talviaikaan alueella oleilu pimeään aikaan voi olla haastavaa valaistuksen ollessa vähäistä. Saaritoimikunta on todennut, että on ongelmallista, että Kivinokkaan liittyviä asioita joudutaan hoitamaan Helsingin kaupungin usean eri tahon kanssa ja toiveena olisikin yhtenäistää yhteistyötä ja päätösten tekoa.

Kuvio 4: Talvinen Kivinokan ympäristö

2.2 Taloudellinen tilanne ja budjetti

Saaritoimikunta toimii pienellä budjetilla, joka koostuu lähinnä kesämajalaisten kesämajojen hoitovastikkeista sekä tapahtumien tuottamista myyntivoitoista, kuten makkaran myynnistä. Helsingin liikunta- ja rakennusvirasto vastaa Kivinokan alueen, kuten muidenkin kaupungin alueiden, ylläpidosta. Kaupunki huolehtii muun muassa jätehuollon järjestämisestä sekä alueen kunnossapidosta. Helsingin kaupunki alueen vuokranantajana mahdollistaa tiettyjen tapahtumien järjestämisen. Helsingin kaupunki myöntää myös avustuksia niitä hakeville. Avustuksien avulla voidaan toteuttaa mahdollisia aktiviteetteja tai tapahtumia Kivinokassa.

3 Tutkimuksen tietopohja

Tutkimuksen tavoitteena on kehittää käytännönläheinen toimintamalli, jossa tarkoituksena on aktivoita ja motivoida eri sidosryhmiä, lapsia ja Kivinokkaa toimimaan yhteistyössä ja luomaan toimiva verkosto sekä strukturoidut toimintatavat. Tutkimuksessa painotetaan rakenteiden selkeyttämistä ja yhteisöllisyyttä. Tutkimuksen tietopohjassa keskitytään muun muassa siihen miten eri sidosryhmiä saadaan liikkeelle, miten huomioida sekä aktivoita lapset kouluissa ja päiväkodeissa sekä käsitellään yleisellä tasolla vapaaehtoistyön merkitystä. Tärkeitä osa-alueita ovat myös toiminnan kehittäminen, yhteistyö ja verkostoituminen. Tietopohjassa käsitellään vuoden 2016 opetussuunnitelman lähtökohtia ja paneudutaan siihen, miten opetussuunnitelmaa voidaan hyödyntää tutkimuksen tavoitteen saavuttamiseksi ja toimintamallin toteuttamiseksi.

3.1 Sidosryhmien aktivointi ja verkostoituminen

Tärkeä kiinnittymiskohde sidosryhmien (Kuvio 5) aktivoimisessa on nykyään itse toiminta, eikä niinkään enää jokin mahdollinen yhdistys, johon vapaaehtoisen toimijan panos kohdentuu rajatusti. Toiminnalle keskeistä on eritoten lähipiirin, kuten lasten harrastukset, ja halu tukea harrastuksia sekä edistää lasten liikumista ja oppimista. Erilaiset hankkeet ovat usein projektimaisia ja rajattuja, joissa konkreettisesti on alku ja loppu. (Helminen & Samstén 2004, 39.)

Kuvio 5: Sidosryhmät

Internetin myötä on kouluille avautunut edullinen ja helppo tapa verkostoitua eri tahojen kanssa, kuten yritykset, erilaiset hankkeet ja muut koulut. Aiemmin koulujen yhteistyö lähiyhteisön kanssa on saatettu kokea hitaaksi ja kalliiksi, mutta tänä päivänä tilanne on eri,

sillä internet on tuonut yhteydet jokaisen ulottuville. Koulun verkostoituminen koskettaa sekä opettajia että oppilaita ja verkostojen ollessa jokseenkin pysyviä, on käytäntöjä mahdollista syventää sekä laajentaa osallistumista. Osaamisen jakaminen, uuden oppiminen ja ideoiden syntyminen ovat merkittäviä verkostoitumisen etuja koulumaailmassa. (Opetushallitus 2017.)

3.2 Vapaaehtoistyö ja -toiminta

Useimmin vapaaehtoistyötä tehdään yhdessä ja virallisten organisaatioiden ulkopuolella eli niin sanotulla kolmannella sektorilla (Eskola & Kurki 2001, 83). Tarkemmin vapaaehtoistyötä käsitteenä tarkastellessa on otettava huomioon myös käsitteet kolmas sektori, vapaaehtoistoiminta ja kansalaisyhteiskunta (Kuvio 6). Toiminta vaatii organisoidun viitekehyksen missä vapaaehtoinen voi toimia, sillä muuten toiminta voidaan luokitella vapaaehtoistyön sijaan esimerkiksi naapurin auttamiseksi. (Eskola & Kurki 2001, 16-17.) Eskolan ja Kurjen (2001, 16) mukaan yleinen näkemys on, että vapaaehtoistyö mielletään joko yksilön tai ryhmän konkreettiseksi toiminnaksi kun taas vapaaehtoistoiminta tämän toiminnan organisoivien tahojen toiminnaksi.

Vapaaehtoistyö voidaan määritellä sosiaaliyhteiskunnalliseksi toiminnaksi, jolloin sen vastaanottajana on julkisten viranomaisten sekä valtion toiminta. Vapaaehtoistyö ja käsite kolmas sektori on määritelmiltään hyvin lähellä toisiaan, sillä kolmas sektori tarkoittaa yhdistysten ja järjestöjen toimintaa, joissa tehdään vapaaehtoistoimintaa ja yksilötasolla jäsen tekee vapaaehtoistyötä. (Eskola & Kurki 2001, 16-17.) Tosin rajanveto mikä on yksityistä, julkista ja kolmannen sektorin toimintaa voi olla vaikeaa, sillä esimerkiksi joillakin järjestöillä on virallinen, puolijulkinen asema (Harju 2003, 15-16). Kansalaisyhteiskuntakäsitteestä puhuessa puolestaan tarkoitetaan, että se sisältää vapaaehtoistoiminnan, kolmannen sektorin sekä omaehtoisen toiminnan. Kansalaisyhteiskunnassa yksilöt toimivat epävirallisesti, vaikka toiminnalla voi olla tavoitteita, joiden tarkoitus on markkinoiden tai julkisen sektorin muuttaminen. (Eskola & Kurki 2001, 16-17.)

Kuvio 6: Vapaaehtoistyön käsitteitä (Eskola & Kurki 2001, 16-17)

Motivaatiotekijät vapaaehtoistyöhön osallistumisessa saattavat vaihdella suuresti ja eri tekijät voivat merkitä ihmisille eri asioita. Oli motivaatiotekijänä sitten halu auttaa, olla osallisena jossakin tekemässä hyvää, egoistiset syyt tai kokea vapaaehtoistyön tuomaa palkitsevaa tunnetta, niin jokainen kokee motivaatiotekijät omalla tavallaan. (Dekker & Halman 2003, 3-4.) Vapaaehtoisuustoiminnan luoma yhteisöllinen osallisuus sekä kanssaihminen kohtaaminen voi tarjota mahdollisuuden myös muuttaa omaa elämää (Nylund & Yeung 2005, 15). Vapaaehtoistoimijoilla on mahdollista olla useita erilaisia motivaatiotekijöitä, mutta silti vapaaehtoistyö on aina osallistumista sekä yhteistyötä muiden kanssa. (Eskola & Kurki 2001, 83.) Useimmiten ihmisen vapaaehtoistyöhön päättymisen taustalla ei välttämättä ole hänen oma tietoinen etsintä mitä vapaaehtoistyötä hän voisi tehdä. Sen sijaan häntä on saatettu pyytää osallistumaan toimintaan tai esitelty toimintaa joko läheisten, naapureiden tai muun jo vapaaehtoistyötä tekevän tahon toimesta tai jotka tietää tahon, joka tarvitsee vapaaehtoistyöntekijöitä. Erilaisia vapaaehtoistyötä tarvitsevia tahoja voi olla muun muassa erilaiset seurakunnat, koulut, yhdistykset ja järjestöt. (Dekker & Halman 2003, 5.) Ihmisten arvomaailma saattaa olla yksi niistä motivoivista seikoista, mitkä ohjaavat häntä tekemään vapaaehtoistyötä. Ihmiset eivät ohjaudu ainoastaan heidän intohimojen ja kiinnostuksen kohteiden mukaan, vaan myös heidän arvomaailmansa sekä uskomuksensa ohjaavat toimintaa. Vaikka suoranaista yhteyttä ihmisen arvomaailman ja vapaaehtoistyön tekemiselle voi olla monimutkaista todentaa, niin ihmisen

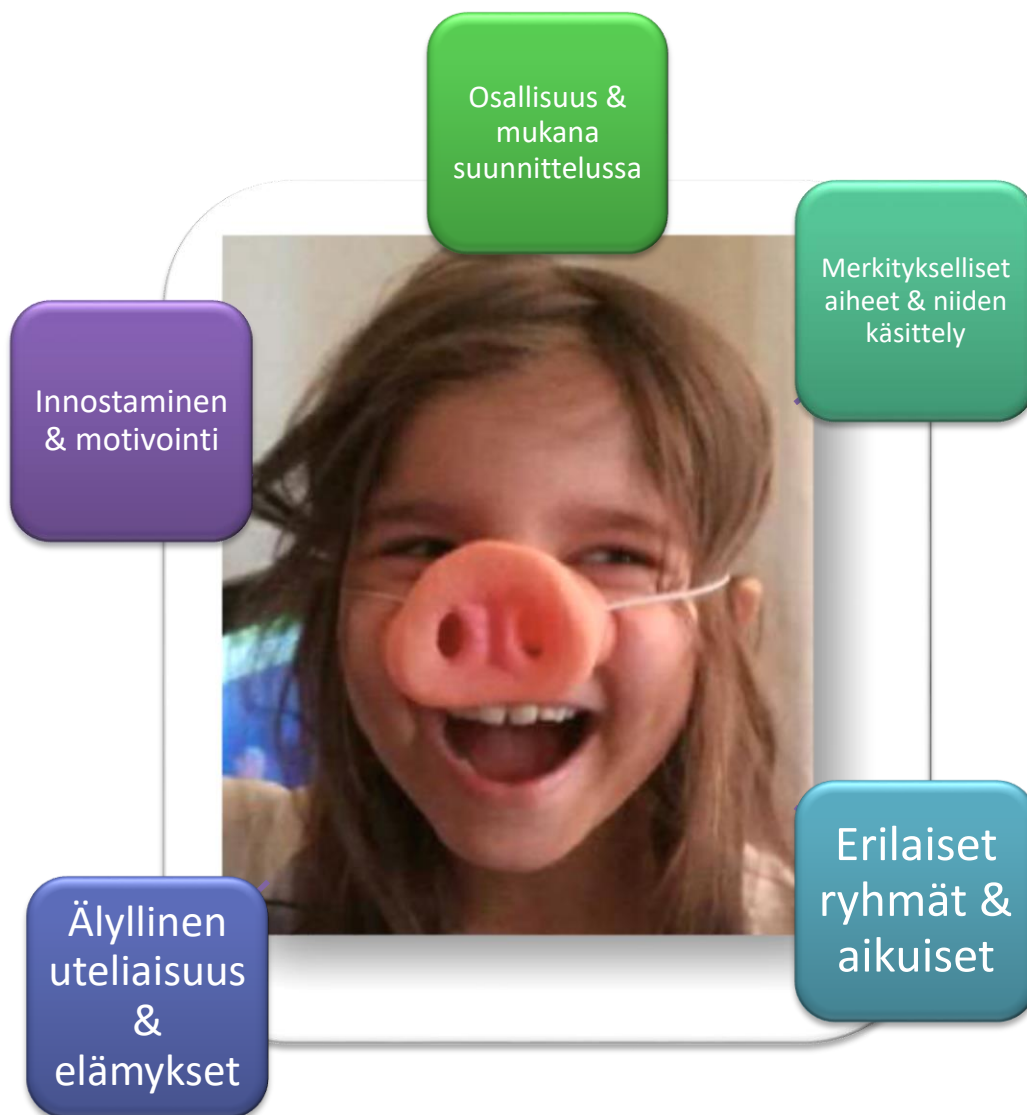
arvomaailmassa vapaaehtoistyöhön motivoivia seikkoja saattaa olla muun muassa solidaarisuus, epäoikeudenmukaisuus, tasa-arvo, vastavuoroisuus sekä epäitsekkyyks. (Dekker & Halman 2003, 6-7.)

Tätä tutkimusta tarkastellessa voidaan määritellä, että Kivinokan Saaritoimikunta vastaa vapaaehtoistoiminnasta sekä asettaa toiminnalle raamit ja yksittäiset henkilöt tekevät vapaaehtoistyötä. Yksittäisiä vapaaehtoistyötä tekeviä henkilöitä ovat muun muassa Saaritoimikunnan jäsenet. Vapaaehtoistoiminnasta vastaavalle Saaritoimikunnalle taas ohjeet ja rajoitukset antaa toista sektoria edustava Helsingin kaupunki eri virastoineen.

3.3 Opetussuunnitelma 2016

Vuonna 2016 voimaanastunut opetussuunnitelma perustuu oppimiskäsitykseen, jossa oppilas on aktiivinen toimija ja hänellä on mahdollisuus oppia ratkaisemaan ongelmia sekä asettamaan tavoitteita itsenäisesti, mutta tietysti myös muiden kanssa. Oppiminen voi olla kokonaisvaltaista eri aisteja käyttäen, kehollista sekä kielellistä. Eritoten merkittävä nosto opetussuunnitelmaa tutkiessa on, että siinä painotetaan vuorovaikutuksen merkitystä ja että oppiminen tapahtuu eri tahojen kanssa ja avustuksella sekä erilaisissa ympäristöissä ja yhteisöjen kanssa. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 17.)

Koulutyön tavoitteena on, mikä on kuvattu myös kuviossa 7, hyödyntää erilaisia oppimisympäristöjä sekä työtapoja ja oppimista on tarkoitus viedä aika ajoin ulos luokkahuoneesta. Oppilaille pyritään tarjoamaan laaja-alainen kokonaiskuva oppimisesta ja hyödyntämään yhteisöä sekä koulun sisällä että ulkopuolisten toimijoiden kanssa. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 27.) Käytettävät työtavat voivat olla hyvinkin monipuolisia ja oppijaa huomioivia. Toiminnalliset ja kokemukselliset työtavat, huomioiden samalla aistien käytön ja liikkumisen, vahvistavat motivaatiota sekä lisäävät oppimisen elämyksellisyyttä. Opetusta järjestäessä koulun tulee ottaa huomioon myös monialaiset oppimiskokonaisuudet, joissa muodostetaan oppiaineista integroituja kokonaisuuksia ja mahdollistetaan oppilaiden tarkastella kokonaisuuksia sekä keskittymään tutkivaan työskentelyyn. Koulun ja muun yhteiskunnan välinen yhteistyö saa mahdollisuuden syntyä, kun monialaisia oppimiskokonaisuuksia suunnitellaan ja toteutetaan paikallisia mahdollisuuksia sekä voimavaroja hyödyntäen. (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 30-32.)

Kuvio 7: Monialaisten oppimiskokonaisuuksien vaikutukset oppijaan (Perusopetuksen opetus suunnitelman perusteet 2014, 32)

Opetussuunnitelma nostaa esille monipuolisia työtapoja sekä monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Tällöin oppilailla on mahdollisuus hyödyntää oppimisessaan erilaisia ympäristöjä sekä yhteistyökumppaneita. Kivinokan alueella on mahdollista hyödyntää esimerkiksi luonnontieteiden opiskelussa merellistä luontoa, eläimiä sekä kaupunkikulttuuria.

4 Tutkimuksen aineisto ja toteuttaminen

Tutkimuksen menetelmiä valittaessa keskityttiin siihen, mitkä menetelmät soveltuvat parhaiten tutkimusongelman ratkaisuun. Suunniteltaessa mitä menetelmiä tutkimuksessa halutaan käyttää, on myös tarpeellista huomioida kuinka paljon aika- sekä voimavararesursseja on käytettävissä. Kun tutkimuksessa halutaan saada selville miten ihmiset toimivat ja tekevät yksityiselämässään, tai mitä he ajattelevat, kokevat ja tuntevat, on hyödyllistä käyttää menetelminä muun muassa haastatteluja sekä kyselylomakkeita. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 185.) Tutkimuksen menetelmiksi valikoituivat haastattelu ja Net Scouting.

Kvalitatiivissa tutkimuksissa haastattelu on yleensä toiminut päämenetelmänä - kuten tässäkin tutkimuksessa. Tutkimusta tehdessä haastattelu on joustava tapa kerätä tutkimusaineistoa, koska siinä ollaan tutkittavan kanssa suorassa vuorovaikutuksessa. Tutkimuksen haastateltavat kohdataan joko kasvotusten tai haastattelu hoidetaan puhelimitse. Haastattelussa on mahdollista säädellä tutkimusaineiston keruuta huomioiden tilanne, sekä tarvittaessa myönteillä haastattelutilanteessa vastaajia. Tämän tutkimuksen tiedonkeruuta tehdessä haastattelun toteutuksessa tunnistetut haasteet olivat esimerkiksi i) haastattelun toteutus saattaa viedä runsaasti aikaa, ii) haastattelu vaatii suunnittelua sekä perehtymistä, ja iii) haastatteluun katsotaan sisältyvän useita haastattelijasta, haastateltavasta sekä tilanteesta johtuvia virhelähteitä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 204-206.)

Net Scouting -menetelmä perustuu internetin käyttöön tiedusteluvälineenä. Internet on kasvamassa määrin yhä tärkeämpi tiedonlähde, joka on ajan tasalla oleva ja kattaa valtavan määrän historiaa. Tiedon luotettavuus on otettava Net Scouting -menetelmässä huomioon internetin valtavan tietomäärän takia, minkä vuoksi menetelmää käyttäessä on tiedon alkuperäislähteen tarkistaminen todella tärkeää. Koska internetissä saatavilla olevaa tietoa on niin paljon, on hyödyllistä määritellä selkeät kysymykset ja parametrit tietoa etsiessä. Net Scouting -menetelmä auttaa oivaltamaan ja ymmärtämään toimintaympäristöä sekä se voi auttaa löytämään ratkaisuja eri osa-alueilta. Net Scouting on erinomainen väline erilaisia tilastoja ja statistiikkaa etsittäessä sekä uusien osa-alueiden tunnistamisessa. (Moritz 2005, 194.)

4.1 Haastattelu

Tutkimusmenetelmänä haastattelu tarjosi tutkimukselle mahdollisuuden sijoittaa tulos laajempaan kontekstiin ja valituilla haastateltavilla oli mahdollisuus kertoa aiheesta laajemmin kuin mitä oli pystytty ennakoimaan. Haastateltavien vastauksia pystyi menetelmää hyödyntäen selventämään tai syventämään. Lisäksi oli mahdollista pyytää perusteluja mielipiteille tai esittää lisäkysymyksiä. Haastateltavat olivat tutkimustilanteessa nähtävä subjektina ja

heillä oli mahdollisuus tuoda asioita vapaasti esille, mitkä koskevat heitä itseään. Haastattelulla oli tutkimuksessa aktiivinen sekä merkittävä rooli. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2013, 204-206.)

Tutkimushaastattelun ideana on rakentua pohjimmiltaan samoihin tapoihin kuin tavallisenkin keskustelun. Tutkimuksen haastattelut tapahtuivat vuorovaikutuksessa sekä kasvotusten että puhelimitse, välillä kysymyksiä tähdentäen ja täsmentäen. Haastattelussa yleisesti kuitenkin ominaista on sen erityinen tarkoitus sekä erityiset osallistujaroolit. Tutkimushaastattelun punaisena lankana toimii tutkimuksen tavoite sekä tutkimuskysymykset. (Ruusuvoori & Tiittula 2005, 22-23.) Haastattelija otti haastateltaviin yhteyttä joko puhelimitse tai viestimällä sopien haastatteluajankohdasta ja -paikasta.

4.1.1 Haastateltavat

Tutkimuksen kolme haastateltavaa valittiin ammattinsa, perhetilanteensa tai asuinalueensa perusteella. Haastateltavia valitessa huomioitiin haastateltavien taustat ja intressit. Haastateltavat löytyivät omaa verkostoa sekä verkoston verkostoa hyödyntäen, heihin oltiin yhteydessä, ja sovittiin haastattelu-aika. Kaikki haastateltavat ovat joko ammattinsa tai perhetilanteensa vuoksi tekemisissä lasten ja nuorten kanssa. Haastateltavat liikkuvat aktiivisesti luonnossa ja pitävät pääkaupunkiseudun luontokohteita arvokkaana sekä vapaa-aikakohteena että muun muassa oppilaiden retkikohteena. Haastateltavien profiileissa (Taulukko 1) käydään tarkemmin läpi haastateltavien taustaa, syytä haastatteluun ja suhdetta Kivinokkaan.

Haastateltava	Sukupuoli	Ikä	Ammatti	Syy haastatteluun	Suhde Kivinokkaan
Marja Heikkinen	Nainen	35	Opinto-ohjaaja	Työskentelee lasten ja nuorten kanssa	Kuullut alueesta ja haluaa vierailta työ-/ja vapaa-ajalla
Samuli Sandberg	Mies	40	Viulunsoiton opettaja	Työskentelee lasten ja nuorten kanssa, kahden pienen lapsen isä	Ei ole kuullut alueesta, mutta voisi vierailta omien lasten kanssa
Ulla Toivonen	Nainen	41	Toimipaikanpäällikkö	Kahden esiteini-ikäisen lapsen äiti, asuu Herttoniemessä	On vierailut alueella monta kertaa, lähinnä lasten kanssa

Taulukko 1: Haastateltavien profiilit

Samuli Sandberg on Helsingin Tapaninvainiossa asuva viulusoiton opettaja ja kahden alle kouluikäisen lapsen isä. Sandberg on opettanut viulunsoittoa alle kouluikäisistä lapsista aina yläkoululaisiin asti ja hän opettaa viulunsoittoa muun muassa Vantaan kaupungin musiikkiopistolla ja Ruskeasuon Steinerkoulussa. Haastateltava Marja Heikkinen asuu Helsingin Katajanokassa ja hän työskentelee tällä hetkellä opinto-ohjaajana Kirkkonummella. Heikkinen on tehnyt ennen opinto-ohjaajan työtään useiden vuosien ajan myös opettajan sijaisuuksia lähinnä Helsingissä. Heikkinen on ammattinsa puolesta ollut tekemisissä lasten sekä nuorten kanssa, ja hänellä on näkemystä miten koulussa työskentelevien sidosryhmien kanssa verkostoituminen ja tiedottaminen onnistuu tehokkaimmin. Haastateltava Ulla Toivonen on Helsingin Herttoniemessä asuva kahden lapsen äiti. Toivosen lapset ovat ala- ja yläkoulussa ja käyvät kouluun Herttoniemessä. Toivonen on ahkera Kivinokassa kävijä lähinnä perheen kanssa, mutta joskus myös itseksensä.

4.1.2 Toteutus ja analysointi

Haastattelujen toteuttamiseksi määriteltiin haastattelurunko sekä luotiin kysymyspohja perustuen tutkimuskysymyksiin sekä tutkimuksen tavoitteeseen. Haastateltavat valittiin asetettujen kriteerien perusteella: haastateltavien tuli olla tekemisissä lasten tai nuorten kanssa joko perhetaustansa tai ammattinsa puolesta. Haastateltaviin oltiin yhteydessä, sovittiin heidän kanssaan haastatteluajat, ja haastattelu toteutettiin haastateltavien kanssa kasvotusten joko haastateltavien kotona tai julkisella paikalla. Haastattelutilaisuudessa tutkija esitti kysymyksiä, mutta jätti runsaasti tilaa vapaalle keskustelulle. Haastattelun vastaukset kirjattiin yksityiskohtaisesti ylös ja niitä täydennettiin myöhemmin haastateltavilta tarpeen vaatiessa.

Haastattelujen tuloksia analysoitiin ylös kirjoitettujen vastausten sekä haastattelijan kokemuksen sekä tulkinnan perusteella. Haastattelujen avulla kerätty tieto tuli jäsenellä ja käsitellä, jotta tulosten avulla oli mahdollista luoda toimintamalli sidosryhmien aktivointiin. Haastateltavien vastauksia verrattiin toisiinsa ja etsittiin sekä yhtymäkohtia että eriäviä näkemyksiä tai kokemuksia.

4.2 Net Scouting

Tutkimuksessa käytettiin Net Scouting -menetelmää, kun tutkittiin internetissä vuonna 2014 syksyllä toteutettuja ”Millainen olisi unelmien Kivinokka” -kyselyitä. Kyselyitä on kaksi ja toinen on suunnattu Kivinokan kesämajalaisille ja toinen yleisesti helsinkiläisille. (Millainen olisi unelmien Kivinokka 2014.) Kyselyistä saatiin laaja-alaisesti tietoa Kivinokkaan kohdistuvista toiveista ja odotuksista sekä tarpeellista tilastollista tietoa tuloksista. ”Millainen olisi unelmien Kivinokka” -kyselyiden avulla hahmotettiin Kivinokan alueen yleistilannetta eri lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Tavoitteena oli myös huomioida kyselyiden alueen luomat mahdollisuudet ja haasteet keskittyen lapsiin ja perheisiin käyttäjäryhmänä.

5 Tutkimuksen tulokset

Tutkimuksen tuloksissa annetaan vastaus keskeisiin tutkimuskysymyksiin. Tutkimusaineiston analyysissä nousi esiin muutamia merkittäviä avaintekijöitä, kuten verkostot ja tiedottaminen, aktiviteetit ja palveluiden tärkeys. Näihin avaintekijöihin keskitytään tulosten yhteenvedossa ja pohditaan miten sidosryhmien aktivointi tapahtuu. Sidosryhmien määrittelyminen on osa tulosten analysointia, samoin kun pohdinta minkä tahon kanssa lapsi tai nuori on tekemisissä.

5.1 Haastattelun tulokset

Taulukossa 2 on haastatteluista nousseet pääkohdat miksi kävijä valitsee Kivinokan kohteeksi ja mitä palveluita tai aktiviteetteja toivotaan lisää.

Miksi Kivinokka?	Lisätoiveet ja vaatimukset?
Ulkoilu/luonto	Grilli- ja/tai keittokatos
Uimaranta	Lasten leikkipaikkoja
Kahvila	Liikkumaan kannustavat mobiilisovellukset
Hyvät kulkuyhteydet	
Tapahtumat	

Taulukko 2: Haastatteluissa nousseet pääkohdat miksi Kivinokka valitaan kohteeksi (vasen sarake) ja mitä toivotaan lisää (oikea sarake)

Haastateltavat kokivat kokonaisuudessaan luonnon ja virkistätymisalueet merkittävinä tekijöinä sekä yksityiselämässä että lasten kanssa työskennellessä. Pääkaupunkiseudulla sijaitsevat luontoalueet nähtiin arvokkaina ja haastateltavat myös olivat käyneet useille eri luontoalueilla. Osa haastateltavista painotti eritoten luonnonrauhan merkitystä sekä ympäristökasvatuksellista näkökulmaa eritoten lapsiin ja nuoriin kohdistuen. Sandberg liikkuu lähinnä perheensä kanssa luonnossa ja yhtenä hänen periaatteenaan on, että luontokohteeseen pääsisi helposti pyörällä tai kävellen, mutta myös autolla liikkuminen on mahdollista. Heikkinen itse hakee luonnosta tasapainoa kiireiselle arjelle ja painottaa koulumaailmassa luonnon tuomista lähemmäksi kaupunkilaislapsia.

Kivinokka alueena oli kaikille haastateltaville tuttu paikka, mutta vain Toivonen on käynyt Kivinokassa useita kertoja. Kivinokka koettiin alueena mielenkiintoisena ja varteenotettavana retki- ja ulkoilukohteena. Kivinokan sijainti on haastateltavien mielestä erinomainen, sillä alueelle pääsee helposti julkisilla kulkuvälineillä, pyörällä tai autolla. Heikkinen mainitsi, että joidenkin koulujen budjetit muun muassa retkien järjestämisessä on rajalliset: tällöin jos retki- ja luontokohde on julkisten kulkuvälineiden varrella, on koulujen helpompi toteuttaa ilman merkittävää taloudellista panosta retkiä tai oppitunteja.

5.1.1 Palvelut, tapahtumat ja aktiviteetit

Haastattelujen perusteella tapahtumat, aktiviteetit ja eritoten palvelut olivat tärkeitä tekijöitä Kivinokan vetovoimaisuutta tarkastellessa. Varsinkin lasten kanssa liikkua on otettava huomioon yksityiskohtaisemmin retkikohteen palvelut ja aktiviteetit, kuten ruoka- tai ruoan-tekopaikat, saniteettitilat, uimaranta, leikkipaikat ja luontopolut. Haastatteluissa painotettiin eritoten grillipaikan ja kahvilan merkitystä, sillä lasten kanssa on tiedettävä miten ruoka- ja juomahuolto täytyy järjestää. Heikkinen kertoi, että koulut tekevät myös retkiä aikaisin keväällä tai myöhään syksyisin, jolloin muita kävijöitä ei luontokohteissa välttämättä ole runsaasti. Tällöin retket toisivat kävijöitä Kivinokkaankin sesonkien ulkopuolella. Opintosuunnitelma 2016 Heikkisen mukaan tukee eri lukuaineiden yhdistämistä, Ilmiö -työpajoja, jolloin esimerkiksi luonnossa opiskelu voisi olla oppilaille toimiva ja antoisa oppimiskokemus.

Toivonen on käynyt Kivinokassa perheensä kanssa uimassa ja oli kiinnostunut osallistumaan erilaisiin tapahtumiin, joihin hänen jo esiteini-ässä olevat lapset voisivat myös osallistua itsenäisesti. Heikkistäkin kiinnostaa Kivinokassa järjestettävät tapahtumat, mutta kuten Sandbergkin, koululaisten kanssa liikkua hän järjestäisi vierailut eri aikaan kuin isot tapahtumat, ja painottaisi lähinnä pedagogista lähtökohtia. Paljon kävijöitä keräävät tapahtumat eivät taas kiinnosta Sandbergia, sillä ne eivät ole omiaan luonnossa rentoutumiseen. Hän valitsi vierailulle rauhallisemman ajankohdan, jolloin hän voisi perheen kanssa nauttia luontoaktiviteettien parissa.

Osalle haastateltavista oli tuttuja erilaiset mobiilisovellukset, joita voi käyttää luonnossa ja ulkoilmassa. Pokémon- ja Geokätkeily -mobiilisovellukset ovat joidenkin lasten sekä oppilaiden suosiossa, ja niitä voi myös käyttää Kivinokan alueella. Retkillä, mihin Heikkinen on osallistunut, ovat oppilaat innoissaan pelanneet Pokémonia sekä Geokätkeilyä. Mobiilisovellukset saattavat tuoda lisää kävijöitä sesonkiaikojenkin ulkopuolella, jolloin Kivinokkaakin saisi aktiivitua vuodenaajoista riippumatta.

5.1.2 Aktiiviset sidosryhmät ja vapaaehtoistyö

Haastateltavat painottivat tiedottamisen merkittävyyttä ja heidän mielestään tieto tulisi olla saatavilla helposti ja selkeästi. Kaikki haastateltavista käyttivät yleisesti internetiä, kuten Facebookia, tiedon hakuun. Facebookissa on useita erilaisia ryhmiä, kuten eri aineiden opettajien ryhmiä, eri koulujen ryhmiä, eri asuinalueiden ryhmiä, joita hyödyntäen tietoa saa helposti ja nopeasti jaettua. Toivonen seuraa Herttoniemeen ja Laajalahteen asuinalueena liittyviä ryhmiä, joissa voisi tiedottaa esimerkiksi Kivinokkaan liittyvistä aktiviteeteista. Heikkinen mainitsi, että Facebookissa on muun muassa eri opettajille suunnattuja ryhmiä sekä koulujen omia ryhmiä, jota kautta tavoittaa useita koulumaailman ammattilaisia.

Sandberg ja Heikkinen mainitsivat, että opettajat käyttävät usein WhatsAppia kommunikoimaan sekä toistensa että oppilaidenkin kanssa. Heikkinen kertoi, että koulun henkilökunta, kuten opettajat, vastaanottavat usein sähköpostitse tiedotteita erilaisista tapahtumista ja mahdollisista retkikohteista. Nämä sähköpostit tavoittavat helposti opettajat ja saattavat toimia kimmokkeena retkien tai oppituntien järjestämiselle. Heikkinen itse ammattinsa puolesta lukee saamansa sähköpostit, ja kokee, että sähköposti on myös Kivinokan alueesta tiedottamisessa oleellinen kanava.

Heikkisen mukaan Helsingissä on useita kansainvälisiä kouluja, jotka saattaisivat olla erityisen kiinnostuneita Kivinokasta vierailu- ja retkikohteena. Kansainvälisiin kouluihin tulee vaihtopilaita, ja heitä ajatellen olisi tärkeää järjestää aktiviteetteja ja tapahtumia. Kivinokka voisi olla myös hyvä ryhmäytymiskohde oppilaille.

Sandberg ei ole tehnyt vapaaehtoistyötä, mutta jos asia koskettaisi häntä itseään tai perhettään, olisi hän aikataulut huomioiden valmis panostamaan vapaaehtoistyöhön. Heikkinen on osallistunut useaan vapaaehtoistyöprojektiin, jotka ovat lähinnä suuntautuneet luontoon ja ympäristöön. Heikkisellä on kokemusta myös vapaaehtoistyön osalta lasten ja nuorten kanssa toimimisesta. Ruuhkavuosia elävien perheiden vanhemmilla on aikatauluhaasteita osallistua vapaaehtoistyöhön, vaikka tahtoa olisikin. Yhteistyö Saaritoimikunnan kanssa esimerkiksi opettajan tai ohjaajan roolissa voisi luoda vapaaehtoisten verkoston, joka samalla hyödyntäisi sekä opettajan tai ohjaajan roolissa toimijaa sekä Kivinokan alueen aktivoimista.

5.2 Net Scouting -menetelmän tulokset

Net Scouting -menetelmän tuloksena saatiin ”Millainen olisi unelmien Kivinokka” -kyselyiden pohjalta tärkeää tietoa täydentämään toimeksiantaja Rusasen ja haastatteluiden tuloksia. Vuoden 2014 syyskuun ja lokakuun aikana tehty kysely oli toteutettu internet-kyselyllä ja lisäksi kyselyyn sai vastata paperilla Kulosaaren kartanolla järjestetyssä ideointitapahtumassa. Samainen kysely oli tehty erikseen sekä yleisesti helsinkiläiselle että Kivinokan kesämajalaisille. Helsinkiläiselle suunnattuun kyselyyn vastasi 199 helsinkiläistä ja kesämajalaisille suunnattuun kyselyyn vastasi 124 kesämajalaista tai heidän perheenjäsentään. Kesämajalaisten kyselyyn vastanneista 85 oli Kivinokkalaiset ry:n alueelta, 23 JHL:n alueelta ja 16 Ponnistuksen alueelta. (Millainen olisi unelmien Kivinokka 2014.)

Helsinkiläisille suunnatun kyselyn vastaajista suurin osa oli 30-60 vuotiaita. Noin puolet vastanneista kävi Kivinokassa ainakin kuukausittain. Kivinokkaa tullaan lähialueilta, mutta myös paljon Länsi- ja Pohjois-Helsingistä. Merkittävimpiä syitä Kivinokassa käymiseen oli ulkoilu ja luonto, kahvila, uimaranta ja tapahtumat. Nämä syyt nousivat myös haastattelujen tuloksista. (Taulukko 2). Ideoita Kivinokan talvikäytön parantamiseksi oli muun muassa hiihtolatu ja hiih-

tokilpailut, kahvilan tai vastaavan palvelut saatavilla, lumikenkävuokrausta, luistelua, talvi-riehaa ja muita lastentapahtumia, sauna sekä makkaranpaistopaikka. (Millainen olisi unelmien Kivinokka 2014.)

Kivinokan kesämajalaisille suunnatussa kyselyssä tuli ilmi, että kesämajalaiset haluavat ranta-saunan, grillipaikan ja leikkipaikkoja lapsille. Urheilukentät halutaan tehokkaampaan käyttöön ja uimarantoja kyselyn mukaan tulisi kehittää, kuten järjestää laiturit, leikkipaikkoja ja jäätelökioski. Kesämajalaiset toivoivat lisää toimintaa kaiken ikäisille. Kivinokan talvitoimintaa haluttiin parantaa ja kehittää erilaisin toimin, esimerkiksi ladut ja hiihtokilpailut, pulkamäet, glögitarjoilut, avantouinti ja sauna, luistinkenttä, avoinna oleva kahvila, lumilinnan rakennustapahtuma, vuokrattavia talvimökkejä ja laskiaistapahtuma sekä rekiajelu. (Millainen olisi unelmien Kivinokka 2014.)

6 Yhteenveto ja johtopäätökset

Kivinokan alue on potentiaaaliltaan vetovoimainen, ja tarjoaa useita mahdollisuuksia erilaisten aktiviteettien ja toiminnan järjestämiseen. Kivinokka itsessään pitää sisällään osittain tiiviin yhteisön, jolloin käytännönläheisen toimintamallin luominen ja ylläpito on helppo toteuttaa. Tämän toteuttamiseksi tarvitaan lähinnä vapaaehtoistyöverkosto, jonka ei tarvitse olla laaja ja monisyinen. Kivinokan luonto on erityislaatuinen tarjoten mahdollisuuden toteuttaa muun muassa erilaisia retkiä, oppitunteja ja yhdessäoloa. Alueella liikkuu monenlaisia eläimiä, kuten lepakoita, peuroja ja useita lintulajeja. Kivinokka sijaitsee lähellä Helsingin keskustaa ja Kivinokkaan pääsee helposti joko julkisilla kulkuvälineillä, pyörällä, kävellen tai autolla. Eksyminen Kivinokan alueella on vaikeaa, sillä alue on kompaktin kokoinen, ja siellä on helppo suunnistaa.

Erityisenä haasteena tutkimuksessa nousee esiin se, miten sidosryhmiä saadaan aktivoitumaan ja osallistumaan toimintaan. Sidoryhmien aktivointi tulee tehdä Saaritoimikunnan minimaalisen budjetin puitteissa ja jokaisen omia aikaresursseja käyttäen. Kivinokan toimintasuunnitelman kannalta keskeistä oli, että Saaritoimikunta tavoittaisi halutessaan sidoryhmiä eri tiedotuskanavia - kuten internetiä - käyttäen. Samoin tiedotuksen tulisi antaa lasten kanssa liikkuville mahdollisimman oikean kuvan alueesta ja miten valmistautua vierailuun: Kivinokan alue luo myös omia rajoituksiaan, sillä esimerkiksi lepakkojen olemassaolo rajoittaa alueen valaistusta pimeinä aikoina. Kivinokan alueen kehittäminen tulee olla kestävää ja huomioida ettei Kivinokan ainutlaatuinen luonto ei kuormitu tapahtumista, aktiviteeteista tai kävijöitä liikaa (Anttila ym. 2011, 30). Alueella ei ole juoksevaa vettä talvisaikaan ja teiden kunnossapito eritoten talvella on vähäistä. Vaikka julkisilla kulkuvälineillä pääsee Kivinokan läheisyyteen, voi kävelymatka silti olla eritoten pienille lapsille liian pitkä.

6.1 Business Model Canvas ja lopputulokset

Business Model Canvasin (Kuvio 8) avulla saatiin tutkimuksen yhteenveto käytännönläheisesti ja yksityiskohtaisesti kuvattua. Yhteenvedossa keskityttiin kuvion 2 esittämiin alkuasetelmiin ja purettiin tulokset valikoiden tärkeimmät pääkohdat. Kuviossa 8 on kuvattu sekä Kivinokkalaiset ry:n näkökannalta että lapsen ja sidosryhmien näkökannalta merkittävät asiat. BMC on yksi askel toimintamallin kuvaamisessa ja luomisessa.

The Business Model Canvas - Muokattu Osterwalderin & Pigneurin (2010) Business Model Canvas-mallista FSA:n Palvelulogiikka-teemaryhmässä vuoden 2013 aikana
TOIMIJAT: Kivinokkalaisten ry ASIAKAS: Lapsi ja sidosryhmät

<p>7. Keskeiset kumppanit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Keskeisiä kumppaneita ovat lasten vanhemmat, kerhot, koulut, päiväkodit ja yhdistykset/seurat. - Sidosryhmät tuovat lapsia Kivinokkaan ja tukevat aktiivisesti luonnon tuomista lähemmäksi kaupunkilaislasta. - Kivinokka ry:n kumppanuusverkosto tukee toisiaan, kuten päiväkodit ja koulut, ja mahdollistaa lapsen ja vastuuikäisen verkostoitumaan. - Lapsi tarvitsee pääsääntöisesti vastuuikäisen kyetäkseen hyödyntämään Kivinokkaa. 	<p>6. Keskeiset resurssit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kivinokka ry:n on hoidettava aktiivinen tiedottaminen ja mm. some-kanavien sekä s-postin käyttö. - Ydinalueet ovat asiakasuhdeiden ylläpito ja hankinta. - Vastuuikäisen tulee sitoutua kasvatukseen ja oppimisen tukemiseen sekä osaa käyttää mm. some-kanavia, ja mobiilisovelluksia. - Vastuuikäinen verkostoituu Kivinokka ry:n ja aktiviteettien järjestäjien kanssa. <p>8. Resurssien ja sidosryhmien aktiivointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tiedottaminen ja tarvittaessa yhteydenpito sidosryhmien kanssa ja (internetsivut, s-postit, kuvat ja tiedotukset IG:n ja FB:n) Kivinokan tapahtumista sekä luonnon tilasta. - Lapsi ja eritoten vastuuikäinen osaa etsiä tietoa Kivinokasta ja sen luonnon tilasta sekä verkostoitua eri tahojen kanssa. 	<p>2. Käytännön arvopuolustus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvän sijainnin ja kulkuyhteyksien vuoksi Kivinokka on helppo ja nopea tapa tuoda kaupunkilaislapsille luonto lähelle. - Kivinokassa vierailu ei aiheuta loppukäyttäjälle lähes ollenkaan kustannuksia, jolloin Kivinokka on vaihtoehtona halpa ja toimiva. - Päiväkotit- ja kouluikäisille suunnatut aktiviteetit hyvä elämys ja tukee oppimista. - Vanhemmille oppilaille luonnossa opiskelu, esim. biologian tunti, tuo vaihtelevuutta ja uusia näkökulmia opiskeluun. 	<p>3. Arvopuolustuksen lunastus ja arvonluonti yhdessä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteistyön ja vuorovaikutuksen toimivuuden varmistaminen edesauttaa molempien osapuolten osalta. - Kivinokka voi herättää lapsen kiinnostusta luontoon eliniäksi sekä tukee lapsen hyvinvointia. <p>4. Vuorovaikutus ja palveluprosessi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktiivinen tiedottaminen, markkinointi ja viestintä (esim. Whatsapp, FB, IG, Twitter, s-posti, artikkelit) Kivinokan toiminnasta ja mitä Kivinokassa tapahtuu, mm. palvelut, nähty erilaisia eläimiä tai eläinten poikasia. - Lapsi ja vastuuikäinen (päiväkotit, koulu, kerhot, yhteisöt, vanhemmat) saavat helposti tietoa mahdollisista aktiviteeteista Kivinokassa. 	<p>1. Asiakkaan maailma ja unelma arvosta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kaupunkilaislapsi lähemmäksi luontoa ja tutustumista eri luonnon ilmiöihin, esim. vuodenaajat, eläimet ja niiden jäljet, puut ja kasvit, meri eri vuodenaikoina. - Ulkoilu ja aktiviteettien harjoittaminen luonnossa, kuitenkin lähellä kaupunkia/kotia/koulua. - Kivinokka oppimisen tukena päiväkotit-ikäisistä opiskelijoihin, OPS 2016. - Yhteisöllisyys korostuu, kun liikutaan ja harrastetaan yhdessä luonnossa. - Luonnossa harrastaminen on rentouttavaa ja mukavaa vastapainoa kaupungin hälinälle iästä riippumatta.
<p>9. Kustannusrakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asiakkaiden sekä kumppaneiden hankinta ja kumppanuussuhteiden ylläpito vaatii Kivinokka ry:ltä aikaresursseja ja toimivat välineet sekä kanavat yhteyden- ja ylläpitoon. - Aktiviteettien suunnittelu ja palveluiden järjestäminen vaatii vapaaehtoistyötä tai talkoita. - Sisällön tuottaminen edellyttää tieto-taitoa erilaisten some-kanavien käytöstä sekä hyviä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja. - Vastuuikäisen vastuulla on järjestää ja huolehtia lasten kuljetuksesta Kivinokkaan, eväistä tai muista tarpeellisista asioista ja mm. urheiluvälineistä tai oppituntien toteuttamisesta ulkona tai x-matkan päästä koululta. 	<p>5. Tulovirta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kivinokassa vierailu on ilmaista, eikä Kivinokka ry:llä ole isoa budjettia toteuttaa aktiviteetteja ja tapahtumia. - Rahaa tärkeämpi hyöty Kivinokalle on, että kävijöitä Kivinokassa ympäri vuoden. - Kivinokan maine, tunnettavuus sekä turvallisuus vahvistuu kävijöiden ja tietoisuuden myötä. - Kävijöiden lisääntyessä Kivinokassa, voi Kivinokka ry saada rahastettua järjestämällä esim. Ravintolapäiviä ja Siivouspäiviä sekä pitää kahvilaa avoimena talvisaikaan. - Kivinokassa vierailu, aktiviteetit ja tapahtumat ovat ilmaisia. - Kaupunkilaislapselle voi kehittyä vahva luontosuhde. - Lapsiperheet ovat valmiita maksamaan toimivista tapahtumista tai aktiviteeteista. 			

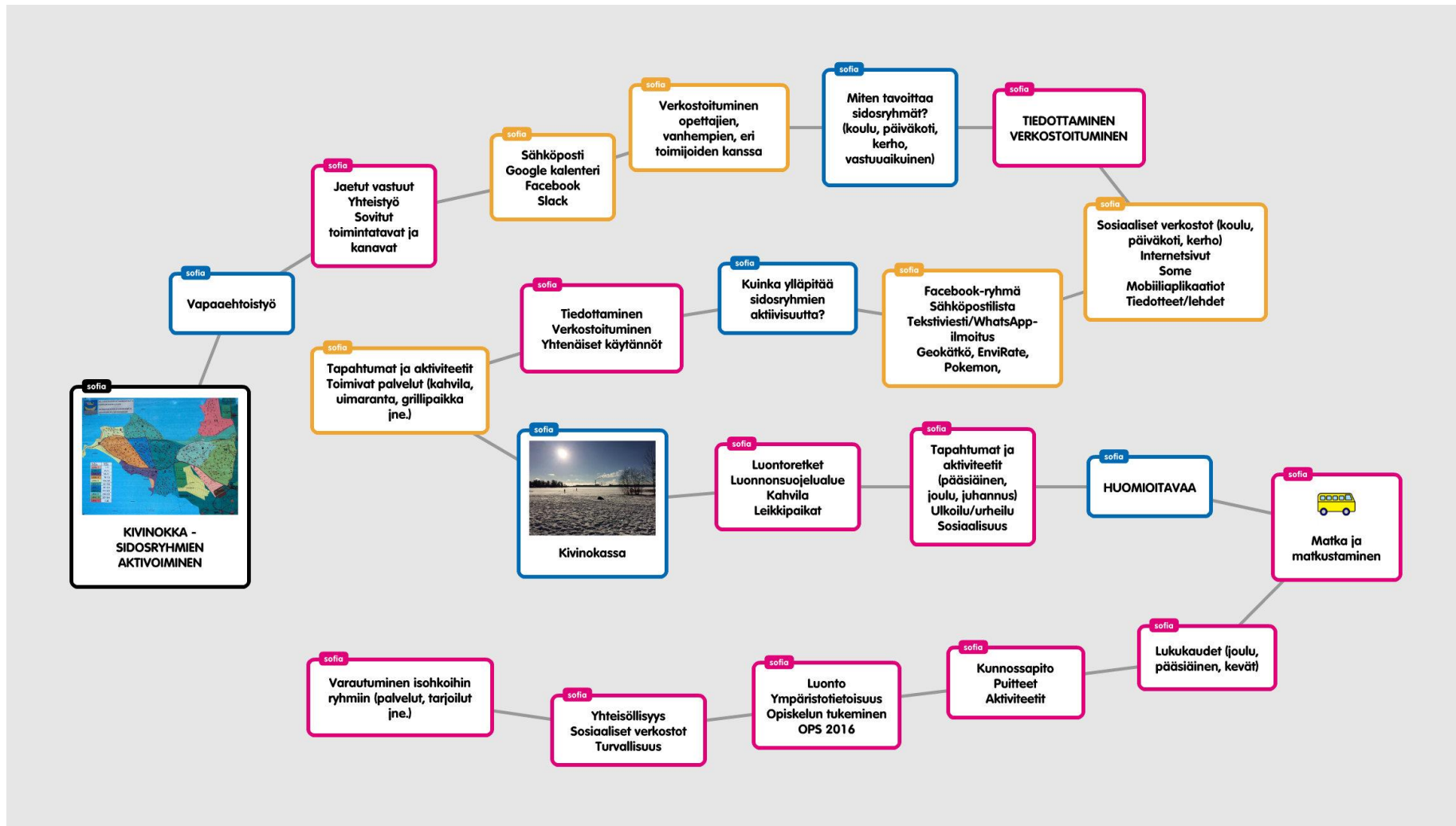
Kuvio 8: Business Model Canvas, lopputulokset (Osterwalder & Pigneur 2010)

6.2 Toimintamalli

Toimintamalli sidosryhmien aktivointiin keskittyy eritoten nostamaan helposti toteutettavat ja käytännönläheiset toiminnot esiin ja pyrkii jäsentelemään tarvittavat tehtävät sekä toimenpiteet loogisessa järjestyksessä. Siinä huomioidaan vapaaehtoistyö ja minkälaista panosta tekijöiltä vaaditaan. Toimintamallin tarkoitus on tuoda uusia ideoita sekä työkaluja sidosryhmien aktivointiin ja se pitää sisällään ehdotelman eri askeleista miten haluttuun lopputulokseen päästään. Sen pääosa-alueita ovat miten ja missä tavoittaa halutut sidosryhmät, mitä palveluita Kivinokassa on kävijöilleen tarjolla ja miten sitouttaa lapset ja sidosryhmät Kivinokkaan.

Toimintamallin esittämisessä käytetään Popplet -työkalua (Kuvio 9), jonka avulla voidaan luoda toimiva ja visuaalinen kokonaisuus. Toimintamallissa pureudutaan ensin sinisellä värillä merkittyihin lähtökohtiin ja miten niistä on edettävä. Seuraavaksi käsitellään peruslähtökohtien jälkeen punaisella merkittyjä syventäviä toimintoja. Keltaisella merkityt kohdat antavat konkreettisia yksityiskohtaisia esimerkkejä miten voisi toimia tai mitä ottaa huomioon. Tiedonhankinta ja eri tiedonhankintakanavien valikoiminen on merkittävässä osassa toimintamallin kulkua. Tiedottamiseen ja verkostoitumiseen on mahdollista käyttää useita erilaisia kanavia ja niiden käyttäminen ei vaadi suuria aikaresursseja, mutta kanavia pitää osata käyttää. Avainhenkilöt ja -tahot tulee löytää ja selvittää kenelle kannattaa lähettää tiedotuksia esimerkiksi Facebookin tai sähköpostin välityksellä. Kivinokan alueen aktiviteettien ja tapahtumien tiedottaminen on merkittävässä roolissa tavoitettaessa lapsia ja nuoria.

Vapaaehtoisten yhteistyön ja vastuiden sopiminen ja vahvistaminen on olennainen osa toimintamallin toimivuutta. Verkoston luomisessa sekä ylläpitämisessä voi hyödyntää muun muassa Googlen työkaluja, kuten jaettavaa kalenteria, Facebook ryhmää tai Slack -kommunikaatiosovellusta. Jaetun tiedon avulla esimerkiksi kalenteria hyödyntämällä voidaan helposti kirjata tehtävät kaikkien nähtäville ja jakaa vastuualueita tai -aikoja.

Kuvio 9: Toimintamalli (Popplet)

6.3 Jatkoitoimenpiteet

Verkostojen luominen ja tiedottamisen kehittäminen edesauttaa sidosryhmien aktivointia. Huomioitavana seikkana nousee esille se, että Kivinokan näkyvyyttä tulisi vahvistaa muun muassa tiedottamalla tapahtumista ja aktiviteeteista eritoten hiljaisina vuodenaikoina. Toimivien Facebook -ryhmien, kuten biologian opettajat, löytäminen ja sitä kautta informoiminen voisi olla erityisen toimiva keino tavoittaa oikeat henkilöt ja sidosryhmät. Sähköpostit esimerkiksi tietyn aineen opettajille tai vastuuhenkilöille saattaisi tavoittaa juuri ne tärkeät tahot, jotka päättävät muun muassa opiskelijoiden virkistyspäivistä tai opetustunneista. Herttoniemen, Kulosaaren sekä esimerkiksi Laajasalon Facebook -ryhmät taas tavoittaisivat lähialueiden asukkaita sekä heidän perheitään. Saaritoimikunta saa avukseen tässä tutkimuksessa esitetystä toimintamallista ehdotuksen miten järjestäytyä, ja mitä tahoja tulisi lähestyä sidosryhmien aktivoimiseksi. Yhteistyötä ja toimintaa helpottavat työkalut eivät kuormita liikaa, ja toiminta pysyy käytännönläheisenä sekä helposti toteutettavana. Tiedottamisen ja verkostojen muodostuttua on suurin työ jo tehty ja oikeat kanavat löydetty.

Tutkimusprosessi onnistui hyvin, vaikka suunnittelu sekä prosessi olisi voinut olla tehokkaampi ja nopeampi. Tutkimukselle alun perin laadittu aikataulu ei toteutunut, vaikka lopulta tutkimus pysyi aikataulussaan. Tutkimuksen validiteettia sekä reliabiliteettia voidaan pitää hyvänä, sillä tutkimuksella on saatu vastauksia tutkimusongelmaan sekä tutkimus on toistettavissa kysymysten löytyessä raportilta. Haastattelutilanteessa on tosin voitu esittää tarkentavia ja syventäviä kysymyksiä. Tutkimuksen tutkittava aineisto olisi voinut olla laajempi, sillä haastateltavia tutkimuksessa oli vain kolme henkilöä. Kananen (2014, 18) tosin korostaa, että laadullisessa tutkimuksessa tyypillistä on se, että tutkimusaineistoa kerätään vain sen verran, että asia ymmärretään ja tutkimusongelma ratkeaa.

Jatkotutkimuksen aiheena voisi olla digitaalisuuden vaikutukset Kivinokan kaltaisen virkistysalueen toimintaan. Envirate -sovellus on kehitelty ympäristötietoisuuden lisäämiseksi. Enviratea voi hyödyntää myös Kivinokkaa ajatellen, sillä sovelluksen avulla annetaan arvosana ympäristöstä, missä vierailaan (Envirate 2016). Geokätköt ovat suosittuja ja tuovat kätköjen etsijöitä hyvin moninaisiin paikkoihin. Tutkimuksessa voisi ottaa huomioon miten digitaalisuus hyödyntää aluetta, mutta minkälaisia uhkia se saattaa myös aiheuttaa.

Lähteet

Painetut lähteet

Anttila, A., Mäki, K. & Laitinen R. 2011. Kesämaja appelsiinilaatikossa. Kivinokka Stadin kupeessa. Helsinki: Nordprint.

Choudry, A. & Kapoor, D. 2013. NGOization: complicity, contradictions and prospects. New York: Zed Books.

Dekker, P. & Halman, L. 2003. The values of volunteering: cross-cultural perspectives. New York: Kluwer Academic / Plenum Publishers.

Eskola, A. & Kurki, L. 2001. Vapaaehtoistyö auttamisen ja oppimisena. Jyväskylä: Gummerrus Kirjapaino.

Harju, A. 2003. Yhteisellä asialla: Kansalaistoimin ja sen haasteet. Vantaa: Dark.

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. 18. painos. Porvoo: Bookwell.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä - Miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Suomen yliopistopaino.

Luona-Helminen, R. & Samstén, R. 2004. Liikkeelle: Opas paikallistason liikuntatoiminnan järjestämiseen. Helsinki: Edita Prima.

Moritz, S. 2005. Service Design. Practical access to an evolving field. Lontoo.

Nylund, M. & Yeung, A. 2005. Vapaaehtoistoiminta: anti, arvot ja osallisuus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino.

Ojasalo, K. & Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2014 Kehittämistyön menetelmät. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Sähköiset lähteet

Envirate. 2016. Viitattu 28.5.2017.
<http://www.envirate.net>

Kaupunkisuunnitteluvirasto, asemakaavaosasto. 2013. Kivinokka, maankäytöstä laaditut vaihtoehdot osayleiskaavoituksen pohjaksi. Viitattu 14.11.2016.
https://www.hel.fi/hel2/ksv/liitteet/2013_kaavakuvat/1002_1_maankayton_vaihtoehdot.pdf

Kivinokka kaikille. Kaupunkilaisten avoin vireä ja virkistävä vihreä olohuone merimaisemassa. Viitattu 18.9.2016.
<http://kivinokka.fi/wp/wp-content/uploads/2014/03/Kivinokka-virkitysvaihtoehto.pdf>

Kivinokkalaiset ry. Kesämajalaisille. Viitattu 27.8.2016.
<http://kivinokka.fi/mokkilainen/>

Kivinokkalaiset ry. Visit Kivinokka. Viitattu 27.8.2016.
<http://kivinokka.fi/visitkivinokka/>

Millainen olisi unelmien Kivinokka? Kysely Kivinokasta helsinkiläisille. 2014. Viitattu 27.8.2016.

<http://kivinokka.fi/wp/wp-content/uploads/2015/01/JULKAISTAVA-esitys-kysely-ei-kesamajalaisille.pdf>

Millainen olisi unelmien Kivinokka? Kysely Kivinokan kesämajalaisille. 2014. Viitattu 27.8.2016.

<http://kivinokka.fi/wp/wp-content/uploads/2015/01/JULKAISTAVA-esitys-kysely-kesamajalaisille.pdf>

Opetushallitus. 2017. Koulun verkostoituminen. Viitattu 22.5.2017.

http://www10.edu.fi/kenguru/?sivu=koulun_verkostoituminen

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014. 2016. Opetushallitus. Viitattu 27.5.2017.

http://www.oph.fi/download/163777_perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf

Julkaisemattomat lähteet

Heikkinen, M. 2017. Haastattelu 26.4.2017. Helsinki.

Sandberg, S. 2017. Haastattelu 23.4.2017. Helsinki.

Toivonen, U. 2017. Haastattelu 28.4.2017. Helsinki.

Kuviot

Kuvio 1: Kivinokan kartta (Visit Kivinokka)	8
Kuvio 2: Business Model Canvas, alkuasetelmat (Osterwalder & Pigneur 2010)	12
Kuvio 3: Kivinokka ulkoilu- ja virkistätymisalueena	13
Kuvio 4: Talvinen Kivinokan ympäristö.....	15
Kuvio 5: Sidosryhmät	16
Kuvio 6: Vapaaehtoistyön käsitteitä (Eskola & Kurki 2001, 16-17)	18
Kuvio 7: Monialaisten oppimiskokonaisuuksien vaikutukset oppijaan (Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, 32).....	20
Kuvio 8: Business Model Canvas, lopputulokset (Osterwalder & Pigneur 2010).....	29
Kuvio 9: Toimintamalli (Popplet)	31

Taulukot

Taulukko 1: Haastateltavien profiilit.....	22
Taulukko 2: Haastatteluissa nousseet pääkohdat miksi Kivinokka valitaan kohteeksi (vasen sarake) ja mitä toivotaan lisää (oikea sarake).....	24

Liitteet

Liite 1: Haastattelun kysymykset	38
--	----

Liite 1: Haastattelun kysymykset

Perustiedot: Nimi, ikä, asuinpaikka, samassa taloudessa asuvien määrä, ammatti

1. Minkälaisia aktiviteetteja mieluiten vapaa-ajalla teet tai teette perheen kesken? Miksi?
2. Ulkoiletko/harrastatko mielelläsi perheen kesken luonnossa?
3. Retkeiletkö/ulkoiletko/harrastatko ammattisi puolesta lasten ja nuorten kanssa luonnossa?

KIVINOKKA:

4. Tiedätkö Kivinokasta alueen ja missä päin se sijaitsee?
5. Jos Kivinokka on sinulle tuttu, niin oletko käynyt alueella ja/tai Kivinokan tapahtumissa ja jos olet, niin miksi?
6. Miksi valitsisit/voisit valita Kivinokan kohteeksi?
7. Mistä olet kuullut tai saanut tietää Kivinokasta ja sen tapahtumista?

TIEDOTUS:

8. Onko sinulla ammattisi puolesta/perheelläsi tarvetta tai halua tietää enemmän mitä Kivinokassa tapahtuu ja mitä aktiviteetteja alueella on lapsille tarjolla?
9. Miten tieto tulisi olla saatavilla ja mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät osa-alueet tiedottamisessa?
10. Mikä olisi mielestäsi helpoin/käytännöllisin kanava saada tietoa ja kuinka usein tietoa olisi hyvä olla mielestäsi saatavana? Internetsivut, Whatsapp, FB, mobiilisovellukset (Geokätkö, Pokemon), s-posti, kirje tai lehtimainos.

SIDOSRYHMIEN AKTIVOINTI JA VAPAAEHTOISTYÖ:

11. Mikä saisi sinut valitsemaan Kivinokan retkeily-/ulkoilukohteeksi ja mitkä asiat saisivat sinut aktivoitumaan käymään Kivinokassa?

12. Mikä merkitsee kohteen valitsemisessa eniten: hyvät ja toimivat liikenneyhteydet autolla/julkisilla kulkuvälineillä/pyörällä/kävellen, siisteys ja alueen käytännöllisyys, luonto ja erilaiset mahdollisuuden tutkia luontoa (lintuja, lepakoita, kasvustoa), lapsille hyviä ja toimivia leikkipaikkoja ja aktiviteetteja, tapahtumat, uimaranta, kahvila, sauna, grillipaikka?
13. Oletko mukana jossakin vapaaehtoistoiminnassa? Jos olet niin missä ja miksi?
14. Mitä vaatisi, että osallistuisit vapaaehtoistyöhön? Esim. sinulla on perhettä ja hyötyisit siitä, että Kivinokassa olisi aktiivinen vapaaehtoisten verkosta, jotka tiedottaisivat tapahtumista, organisoiisi toimintaa ja aktiviteetteja, kuten leikkikavereita tms.?